Ч. 15. Субота 20 січня (2 лютого) 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї, незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

З Ради державної.

Вчера перед парляментом вже від самого рана був оживлений рух. Нагромадило ся там дуже богато осіб, котрі не могли дістати білєтів вступу до парляменту. Поліция удержувала лад. Вибрані посли зібрали ся майже всі. Недоставало лиш 4 або 5 послів недужих. В кулюарах і в червоній сали було глітно і гамірно. Всі зібрані посли були в чорних одежах. Поляки займили давні місця, так само Чехи, лише послідні лавки були заняті чеськими народовцями і социялістами, з Кльофацом на чолі. — Коло Поляків сиділи Русини: Барвіньский, Длужаньский і Гладишовский. Побіч Чехів, по другій стороні, клерикали, центрум, католицка партия людова, за ними Румуни, дальше Русини: Романчук, Король і ин. На розі посол Брайтер. В послідній ряді, побіч Шенерериянців, галицкі польскі селяни: Бойко, Бомба, Фіяк, в селяньских одежах. На лівій стороні не змінило ся нічого. На ґалерні було переповнене. Льожа дипльоматів цілком пуста. В льожи дневникарів появив ся між иншими кс. Стояловский.

О годині 11. роздали ся голоси дзвінків і за хвилю увійшли на салю міністри, всі у фраках, а Вельзерсгаймб в мундурі. Крісло президента було порожне.

О годині $11^1/_2$ забрав голос президент кабінету, др. Кербер, і заявив, що цісарским патентом скликано парлямент на нову сесию, і що Цісар іменував президентом з віку найстаршого з послів, посла краківского, дра Фердинанда Вайґля. По словах дра Кербера роздали ся на лавах чеських социялістів крики і гамір, зі сторони німецкої стали прикликувати їх до порядку. Коли гамір утих, відобрав др. Кербер від посла Вайґля посольске приреченє.

Др. Вайґель обняв президию спершу також серед гамору з поміж чеських социялістів. Повитав насамперед як президент з віку палату і обернув ся до послів з просьбою, щоби його, новика на президияльнім кріслі підпирали і мали для него взгляд. Відтак сказав: Позвольтеж мені як старому послови обернути ся до вас з дружною просьбою; єсть загальне бажанє, аби вкінци удало ся по довгій перерві в законодатних роботах, розпочати на ново ту роботу, аби сотворити парлямент спосібний і охочий до праці. *(На лівици оплески. Ческо німецкий социяліст Кльофац кричить: Ніколи!)*

Президент Вайґель говорить дальше: Дожидаємо від нової палати богато змін на ліпше. Треба звернути увагу на то, що вже від 4 літ не ухвалили ми буджету. Наші виборці в цілій державі ждуть, аби парлямент обробив і ухвалив тілько важних справ. Приміром повинен нам бути Найяснійший Пан, котрий безнастанно працює коло добра державы. Нехай Господь благословить і наділить здоровлєм на многі, многі літа нашого улюбленого Монарха. Получіть ся з окликом: Цісар Франц Йосиф нехай жиє! Палата трикратно повторила той оклик.

Відтак говорить президент дальше: Мушу ще виповнити сумний обовязок, згадуючи о смерти анґлійскої королевої Вікториї, котра майже рівночасно зі скликанєм ради державної померла. *(Німецкі посли кличуть: Нехай жиють Бури! Проч з Анґлійцями!)*

Коли крики утихли, підніс президент в своїй промові честноти покійної королевої, конституцийне єї правлінє, заявив, що поручить вписати до протоколу, що Палата повстанєм із місць прилучила ся до висказів жалю, вкінци попросив о повновласть до висланя іменем Палати кондоленцийної телєґрами, на руки президента анґлійского парляменту.

Президент закінчив свою промову серед криків. Відтак приступив з черги до відобрання присяги від послів, котру всі зложили, відтак повідомив, що торжественне отворене Ради державної Цісарем відбуде ся в понеділок, д. 4 лютого, о 12-ій в полудне.

По полагодженю формальностий, повідомив президент, що слідуюче засіданє Палати відбуде ся ві второк, о 11-ій перед полуднем.

Новинки.

Львів дня 1 лютого 1901.

— **Іменованя**. Президия краєвої Дирекциї скарбу іменувала концептових практикантів скарбу Стефана Пенцака і Стеф. Гарчиньского концепістами скарбу.

8)

ФІРМА ДЖІРДЛЬСТОН

(З анґлійского — Конана Дойлї).

(Дальше).

7.

В кілька неділь по своїй пригоді мусів Тома Дінсдаль сідати до свого першого медичного іспиту, а єго батько, котрий, доробивши ся красного майна, покинув практику, лишив ся був аж до того часу в Единбурзї. Джірдльстон лиш дуже нерадо згодив ся на то, щоби єго вихованиця аж до того часу не вертала, але він занадто був тогди занятий своїми ділами, і остаточно дав ся упросити. Наші подорожні мешкали длятого все ще в готели, а студент в своїм помешканю при улици Гавд-Стріт, де звичайно зрана і по-полудни учив ся. Кождого вечера приходив він до готелю, і сидів там, аж доки батько не нагонив єго до дому учити ся. Молодий мужчина тогди лиш дуже нерадо брав свій капелюх, рукавички та паличку, і засумований, працав ся зі своїми свояками.

Але незадовго знайшов він спосіб для себе. З одного місця в парку можна було заглядати крізь вікна в готели до тої комнати, де звичайно по вечери перебували єго свояки. Від тої пори, вечерами, вже не держав ся хати. Парк на вечер замикано, але єму то було байдуже; він як кіт перескочив через зелїзну решітку, сів собі на загаданім місци, і звідтам заглядав до комнати, доки аж єго свояки не полягали спати. Бувало так, що він не побачив через цілий час своєї, своячки, а тогди вертав дуже невдоволений домів, нарікав на свою долю, тидів до пізна в ночи і курив. Коли же мав то щастє, що побачив хорошу постать своєї товаришки з діточих літ, тогди набирав того переконаня, що то ще найліпше тут сидіти, коли вже не можна коло неї. Бувало так, що коли др. Дінсдаль думав собі, що єго син далеко звідси, майже на милю, сидить над книжкою, він поправді був не дальше звідси, як на пісдесять метрів, і думав о зовсїм инших річах.

Годі було, щоби Каті не добачила, що діяло ся з Томою. Дівчина, хоч би й як молода та невинна, має завсїгди той делікатний жіночий інстинкт в собі, котрий їй каже, що єї хтось любить. Тогди она вперше почуе в собі, що переступила ту границю, котра відділяє житє дитини від житя невісти. Кеті чула ся неспокійною і змішаною, та по части мимоволї змінила своє поведенє супротив него.

Перед тим була свобідна і така як би сестра, тепер стала здержалива і якась несьміла. Він зміркував борзо ту зміну і в души гнївав ся на то; був навіть на стілько нерозважний, що показував по собі той гнів, а она ще тим більше була супротив него мовчаливою і холодною.

Але й у Томи зачали поволи проявляти ознаки тої недуги, яка єго наразу так опанувала. Перед тим убирав ся він досить недбало, бо з тим було єму вигідно; тепер наразу зробив ся з него якийсь стрійко. Пішов до свого кравця, шевця і капелюшника, походив по всїляких склепах, а в тиждень опісля зробив ся з него такий елєґантний панич, що аж заімпонував своїй господини, а єго приятелї аж здивували ся, що то такого стало ся.

Та єго зміна не сподобала ся єго батькови.

— Не знаю, Кеті — що такого стало ся хлопцеви — відозвав ся батько одного разу, коли Тома вже був пішов. — Як би я знав, що з него зробить ся якийсь стрійко, то я би єго таки видідичив! А ти не видиш того, що він змінив ся?

Кеті якось виминула то питанє, але так була нараз почервоніла ся, що то мусіло би було впасти доктрови в очи, як би він був на то уважав. Але він не подумав був о тім, що з єго сина став вже мущина і що з маленької дівчинки Джона Гертона виросла вже в повнім розцьвіті дівиця. В таких случаях буває звичайно хтось чужий, що то добачить і подасть звістку приятелям та своякам.

Любов буває иноді так незручна, що приходить в невідповідний час, але ніколи не могла прийти так дуже не впору, як тепер, коли єї жертва, молодий мужчина, мав лагодити ся до свого першого медичного іспиту. Через тих кілька неділь, замість учити ся ботаніки, хемії та зоольоґії, ходив Том та пишав ся своїми, о два нумери меншими чобітми, в надії, що єго мязисті ноги будуть виглядати трохи елєґантнійше, а рукавичок вниших за той час таку масу, що єго доставник аж дуже дивував ся.

Накопець надійшов холодний весняний

— **Перенесеня.** Дирекция почт і телеграфів для Галичини перенесла асистентів почтових Тадея Радваньского з Кракова до Дрогобича, а Людвика Довейляса зі Щакової до Осьвіцима.

— **За упокій душі бл. п. Володимира Барвіньского,** б. редактора „Діла“, відбуде ся заходом родини поминальне богослуженє завтра дня 2 лютого о годині 9 рано в церкві СС. Василиянок при ул. Збляжевича.

— **Населенє міста Кракова** після сегорічної конскрипциї виносить 84.862 осіб. В р. 1890 числив Краків 69.130 мешканців, отже за 10 літ виносить приріст 15.732. Войска в Кракові стоїть до 6000 людий, так, що ціле населенє Кракова досягає 90.000. В р. 1787 населенє Кракова виносило лиш 9449 душ.

— **Зі Снятина.** Заходом читальнї „Просьвіта“ в Снятині відбуде ся в недїлю 3-го лютого в сали „Сокола“ представленє аматорске. Дана буде „Наталка Полтавка“ народна оперета в 3 актах Ів. Котляревского, музика Мик. Лисенка. Цїни місць: крісло первоъядне 1 зр., крісло другорядне 75 кр., партер 40 кр., галерия 20 кр., для членів хору товариства: партер 20 кр., галерия 10 кр. Початок точно о год. 7. Білетів дістати можна до год. 12 в полудне в „Народнїй Торговли“ а вечером від год. $5\frac{1}{2}$ при касї.

— **Смерть від загару.** В Стратинї, рогатиньского повіта, напалила в печи 63-лїтна селянка Анна Бажан і заткала єго перед часом а відтак поклала ся спати. Над раном найдено єї вже неживу. Прикликаний лїкар сконстатував смерть від загару.

— **Люті родичі.** Перед судиями присяжними у Відни розпочала ся карна розправа против зелїзничого урядника Отта і єго жени за знущанє над 5-лїтним сином, котрого родичі убили, а відтак трупа спалили.

— **Поїзд в снїгу.** Зелїзничий поїзд, що виїхав в понедїлок о годинї 5 минут 55 зі Стрия, застряг коло Моршина в снїгу. Подорожні перестрашені думали, що будуть там зимувати. Але незабаром приказано їм пересїсти ся до передних вагонів, послїдні вагони відчіплено і поїзд рушив з місця.

— **Жайворонки в зимі.** З Доминикович, в горлицкім повітї пишуть, що дня 30 січня замітили там люди співаючі жайворонки в поли. Тамошні господарі ворожать з того вчасну весну.

— **Утік з дому родичів** Євгений Шигальский, одержавши злу ноту з кінцем півроку. Хлопець есть низького росту, має русяве волосе і був одїтий в шкільний мундур.

— **Розбійничий напад на весільну дружину.** Дня 29 с. м. женив ся паробок з Мервич, жовківского повіта, Тома Шелюг з дївчиною в сусїднім селї Пшемівулках, прилученім до лат. парохії в Куликові. Коли вечером того дня молоді з весїльною дружиною вертали спокійно кіньми з Пшемівулок до Мервич, заступила їм дорогу товпа пшемівульских паробків і домагали ся 1 зр на почастунок: а коли весїльна дружина відмовила їм того окупу, паробки кинули ся на дружину з колами і розпочали розбійничий напад. Молоду і дружку ранено тяжко в голову, коня покалїчено, а одного мервицкого газду Івана Семкова почастовано так сильно колом в голову, що розбито єму череп і він в страшних муках вскорі закінчив житє.

— **Паробок від коний — міліонером.** Цїлий Льондон, бодай чи не більше в своїх найвисших верствах говорить нинї про того паробка від коний, що став міліонером, як про смерть королевої і вступленє на престол нового короля. А той паробок мав дійстно щастє. Єго взяли від коний і зробили міліонером. А не треба думати, що то може якась королївна або „принцизна“ залюбила ся в простім паробку і зробила єго щасливим: таке буває хиба лиш в байцї. В нинїшних часах то все ще Америка приносить людем щастє в видї смерти богатого вуйка, що колись копав золото в Америцї. Отже й наш паробок від коний мав такого вуйка в Америцї, котрий помер і зробив єго спадкоємцем півтора міліона долярів. А треба й то памятати, що півтора міліона долярів то 7 і пів міліона корон, або 3 і три чверти міліона зр. Розуміє ся, що Стаддон — так називає ся той паробок, котрий мешкає в малім сїльци коло Глезго, не зрік ся тої спадщини, але й не зійшов з розуму, анї не згордїв. Вість о такім щастю приняв зовсїм спокійно і байдужно, а лист, котрий єму о тім звіщав, носив цїлий день в кишени. Той чоловік подобає трохи на фільософа, котрий знає, що лист рідко коли щось доброго приносить. Але сим разом він помилив ся. Цїлий Льондон питає тепер, що той паробок від коний зробить з такими великими грішми. Може убере ся як найбільший пан, стане льордом і буде держати собі кільканайцять паробків від коний? А може він вишукає собі найкраспу і найзнатнїйшу даму в краю і оженить ся з нею та буде жити з нею на замку як великий пан. Де-ж там; Стаддонови щось такого й на гадку не приходить. Поки що він не хоче покидати єя коний, а женити ся боїть ся. Пїнка баба нехай і не приступає до мене! — каже він. Я обгороджу ся потрійним дротяним плотом з колючками. Але бідним буду помагати і мому рідному місточку — там кажу поставити новий ратуш з годинником на вежи.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових, анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.

Просимо дуже о терпеливість. Ми формально засипані питаниями і годї нам на всї зараз відповісти, тим більше, що за неодним треба походити.

Ур. Гр. БЄ.: Після закона з 26 грудня 1893 р. лекше було би Вам узискати концесию на майстра мулярского як на будівничого, а після §. 3 того закона майстер мулярский має право вести і виконувати будівлї земельні і инші тим подібні, а будівлї монументальні, великі театри, великі салї, музеї, церкви і т. п. може виконувати лиш під управою будівничого. Щоби же можна дістати концесию, треба поставити доказ уздібненя і зробити іспит. На доказ уздібненя треба предложити або сьвідоцтво визволу, або доказ відбутої практики о 2 роки довшої як приписана в §. 11 (для майстрів мулярских і будівничих 6 лїт, а з того що найменше 2 роки яко підмайстер — полір). При іспитї на майстра мулярского вимагає ся: 1) зробленя проєкту з будівництва земельного на данім місци будови і після даної програми

ранок, а з ним і тяжка хвиля іспиту. Єго батько і Кеті відвезли єго аж до університету.

— А тепер, Томо, голову до гори і не пускай ушний по собі—сказав старий доктор.— Будь холоднокровний і збери до купи всї гадки. Передовсїм старай ся не стратити голови.

— Менї якось так здає ся, як би я й то трошки, що знаю, вже зовсїм забув — сказав Тома жалістним голосом і пустив ся горі сходами. Коли ще оглянув ся, побачив як Кеті кивнула до него рукою, а то додало єму знову відваги.

Не станемо тут описувати як відбував ся іспит, як один з професорів для жарту спитав Тому, кілько зубів має крілик, а він не умів того сказати, та як опісля прийшло найтруднїйше питанє з хемії. Старенький професор з червоним лицем і великими очицями на носї спитав єго, чи їздив він коли човном по ставі і чи видів, як добувають ся баньки з води, коли веслом зрушити болото в ставі. Тома сказав, що видів, а тогди професор спитав єго, що то може бути в тих баньках. Тома не знав того сказати і мовчав. Але в тій хвили прийшло єму на гадку слово, яке пагадав був єму один з товаришів в сїнех, коли він ішов до іспиту. Рад з того, що може щось сказати, замість відповісти, що в тих баньках буває ґаз болотний, сказав він борзо що то „корондиль“.

Всї професори, що сидїли при столї, засьміяли ся в один голос. Тома опамятав ся, зміркував що сказав велику дурницю. Але вже було за пізно. Знав вже, що нема для него ратунку. Слабі відповіди з ботаніки і зоольоґії не могли вже уратувати єго; отже зробив то, що в таких случаях ще найлїпше: встав з місця, поклонив ся професорам і вийшов. В сїнех обступили єго товариші і стали допитувати ся, чого там професори так сьміяли ся, але він їм не відповідав лиш ішов дальше, а в души укладав вже собі плян, над котрим в послїдних місяцях часто думав.

Батько і мати та Кеті Герстон ждали довго і не без трівоги на якусь звістку від Томи. Доктор удавав зразу байдужного, але коли минув час, в котрім працї вже син єго повинен був прийти або дати якусь звістку о собі, він став вже неспокійно ходити по кімнатї. Кеті стояла при вікнї і дивила ся на улицю уважаючи, чи не побачить Тому.

— Чи не видко єго? — спитав доктор може вже який двайцятий раз.

— Нї, не видко, любий вуйку — відповіла она споглядаючи заєдно на улицю.

— Чей вже іспит скінчив ся. Повинен був прийти просто до нас. Відступи ся, Кеті, від вікна, нехай він не видить, як ми ізза него журимо ся.

Кеті сїла собі коло старенького чоловіка, стала гладити єго опалену руку своєю білою ручкою. — Не гнївайте ся, вуйку, якось то буде.

— Ну, та він чей здасть — відповів доктор; — а то хто іде?

Двері отворили ся і увійшла якась дївчина, а уклонившись сказала: Я називаю ся Сара Джен.

— Не може бути! — сказав доктор жартуючи. А чогож Вам треба, Сара Джен?

— Моя мама, Морітевіш, казала менї віддати Вам отсей лист від того пана, що у неї мешкає. — Сказавши то і віддавши лист дївчина уклонила ся і вийшла.

— Що! — відозвав ся доктор здивований — лист до мене від Томи! А то що такого?

— Ах, мій Боже! — сказала на то панї Дінсдаль, котра жіночою бистроумностию здогадала ся борзо, що то може бути; то значить, що він перепав.

— Не може бути! — сказав доктор роздираючи куверту. — А таки так — говорив він дальше читаючи лист. — Правду кажеш. Перепав. Бідний хлопчище! Зажурив ся ще більше як ми; длятого не треба вже єму докоряти.

Лікар прочитав лист кілька разів, заким сховав єго до свого записника, а при тім важко задумав ся, знак, що зміст листу був важний. А що той лист має значінє для дальшого ходу нашого оповіданя, то мусимо з поза плечий доктора прочитати єго, заким він єго сховає. Зміст листу був слїдуючий:

Любий Тату!

Ти зажуриш ся, коли довідаєш ся, що я перепав при іспитї. Менї дуже прикро, що я наробив тобі такого смутку і розчарованя, а то чей не годило ся. Моє нещастє о стілько лекше для мене, що оно дає менї можність висказати тобі мою просьбу, з котрою я вже від давна носив ся. Я хотів просити тебе, щоби ти позволив менї покинути медицину і взяти ся до торговлї. Ти не таїв ся нїколи передомною з нашими відносинами фінансовими, і я знаю, що коли би я й скінчив мою науку, то все-таки не потребував би займати ся лїкарскою практикою. Я мусїв би длятого призбирувати собі через пять лїт мого житя такого знаня, котре безпосередно не мало би для мене нїякого значіня. А до того я ще й зовсїм не маю охоти до медицини, а так само не хоче ся менї й жити в сьвітї з тих гроший, які хтось другий придбав. Мушу длятого взяти ся до чогось иншого, а нема сумнїву, що мушу то зараз зробити. До чого менї взяти ся, то лишаю Твому рішеню. Я сам тої гадки, що менї би найлїпше було, як би я мій капітал вложив в якесь торговельне підприємство, при котрім би я сам міг пильно працювати. Я занадто пригноблений тим, що перепав при іспитї, як щоби я міг нинї вечером зайти до Вас, але маю надію, що завтра почую з Твоїх власних уст, як Ти думаєш.

Тома“.

— Може то й нїяке нещастє, що він перепав — замуркотів доктор сам до себе ховаючи лист і споглядаючи на сьвітло заходячого сонця.

в получеию з будівництвом господарским, в потрібних начерках (проекциях) поземих, видах, перерізах і з представленем потрібних конструкций: вязань, сходів, склеплень, підбальковань та виготовлене пляну з увзглядненем всїх робіт ремісничих; — 2) письменні відповіди на питане з будівництва в тім обемі як учать в школі для підмайстрів; — 3) устні відповіди на питаня з будівництва, з приписів будівництва, з приписів будівничих і з гиґієни будівельної. Комісия для іспиту на майстра мулярского складає ся з трох членів: висшого урядника будівництва, професора політехніки або школи промислової або також якого інжиніра і з будівничого або майстра мулярского. На виготовлене письменних відповідий визначає ся 8 днів робочих, а в них звичайні години урядові. Устний іспит тревае пів години. Подания треба вносити до комісиї екзамінацийної для майстрів мулярских при ц. к. Намістництві. Речинець означить комісия. Найлїпше було би, як би Ви старали ся порозуміти ся з яким будівничим або інжинїром у Львові, котрий би Вас приготовив до того іспиту. — **Комар з Яворова**: Від кандидата на практиканта купецкого вимагає ся бодай скінчених двох кляс середної школи і скінчений 14 рік житя. Вимково може би приняла і „Народ. Торговля“ але треба би о то старати ся і хлопець мусів би бодай на перших кілька місяців мати якесь удержане. А може можна би его примістити у якого порядного ремісника н. пр. у столяря. А школа виробу забавок в Яворові? Або може удалось би его примістити у якогось купця в малім місті; пізнійше міг би може дістати ся і до Львова. — **Соль. в Рож.**: Гістерия, як вже сказано, то хороба нервів, часто, але не завсїгди в наслїдок хороби утроби. При найменшім подразненю одних яких нервів, то подразнене уділяє ся многим иншим а внаслїдок того приходять т. зв. гістеричні корчі. Того рода недужі дістають нїби якихсь епілептичних нападів, млїють, падуть, деревіють. Часто причиняють ся до того якісь хиби в орґанах травленя, запір, вітри, катари, і т. д. Найчастїйше буває, що того рода недужі дістають корчевого плачу або сьміху. Якась мала річ, мала якась іритация так їх подразнює, що они зачинають кричати, і плачуть. Гістерия минає звичайно сама від себе в 45 до 50 року житя, або тогди, коли женщина мусить чимсь конче занятти ся, щось робити, коли треба старати ся о виховане дїтий, о їх вигодоване, і т. п. Длятого гістеричками бувають найчастїйше або молоді особи, або старі панни, женщини бездїтні, або особи, котрих подружє есть нещасливе. Гістеричкам приносить велику прислугу, коли они можуть виговорити ся, виплакати ся, висварити ся, бо тогди їх нерви в той спосіб дають собі волю. Лїчене гістерий вимагає великої терпеливости і доброго знаня недужого орґанїзму зі сторони лїкаря. Насамперед треба лїчити причини тої недуги, а відтак і сю саму. Недужа сама може собі найбільше помочи, коли буде старати ся виробити в собі сильну волю, відвагу і моральну опору в собі самій. Нехай не кричить ох! та ах! коли побачить миш, нехай еї не боїть ся; нехай не скаче і не втїкає на вид таргана або якого хрущика, жаби, і т. п., нехай не боїть ся глянути на кров, але нехай собі подумає, що она в инших обставинах мусїла би може на неодно гірше, поганїйше і страшнїйше дивити ся. Того рода недужі повинні завсїгди старати ся о то, щоби мати якесь поважне занятє, якусь роботу, при котрій треба би таки добре потрудити ся: робота в господарстві домашнім, в городі, чищене, порядковане, при тім весела забава, ґімнастика, танець, плаване, сьпів, музика, рисунок, зроблять свое і поможуть. Але всїлякі забаги, нудьга, дармоване, плаксива поезия, пусті повісти і т. п. суть шкідливі. — 2) Цитру можете купити або у п. Маньковского (школа гри на цитрі) у Львові або у Капраліка ул. Скарбківска ч. 3. — **М. М. М.**: Московскі купцї, що пють чай від рана до ночи особливо в зимі а при тім грубі як бочки, можуть служити за найлїпший доказ, що чай не сушить. Але й то не дасть ся заперечити, що чай яко наркотик, уживаний над міру може шкодити орґанїзмови, особливо тому, хто не привик до него. Міцний чай роздразнює і викликує безсонність, а що має в собі ще й досить гарбника, може шкідливо дїлати на знаряди травленя. Длятого міцного чаю не треба уживати. Занадто солодкий чай також не добрий. До склянки чаю досить одну або дві гранки цукру. — Від цукру кости не порохнавіють. Цукор есть одною із найважнїйших пожив чоловіка. Всї мучні страви які їмо під впливом слини і соків в жолудку переміняють ся в цукор; цукор знов спонукує жолудок видавати з себе більше соку і перемінює ся поволи в кишках в квас молочний і масловий а ті помагають травити білок і такі страви, в котрих есть зелїзо і вапно. Часть цукру переходить в кров і там розкладає ся на воду і вуглеву кислоту, при чім робить ся тепло. Отже цукор то материял, котрим огріваємо нашу машину. Надмірно уживаний шкодить — як і все, що над міру — бо витворює кваси в жолудку а також шкодить на зуби, особливо тогди коли его гризти. — **Д. М. Нов.**: Старі зелїзні горшки не можна вже побілити. Того не зробила би навіть і фабрика. Нові зелїзні горшки побілюють ся (емалюють ся) в огни; старі викидає ся на сьмітє. На друге питане пізнїйше. — **Чит. в Звенигороді**: З Ваших льосів витягнений лиш один і то в амортизациї, а именно Угорский черв. Хр. с. 792. Постарайте ся через якийсь банк, щоби Вам заплатили амортизацию, значить ся таку вартість яку льос мав по курсї того часу, коли его витягнено. Звертаємо ще й на то увагу, що льос той яко заграничний повинен був бути остемпльований. Купон від льосу відітнуть і пришлють Вам назад, бо він грає дальше вже лиш в преміевих тягненях. Вартість всїх льосів знайдете в числї зі слїдуючої пятниці в рубриці „Курс львівский“, в IV части: Льоси.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Рим 1 лютого. Папа поручив нунциеви в Бруксели виїхати до Льондона і висказати королеви Едвардови співчутє сьв. Отця з причини смерти королевої Вікторий.

Льондон 1 лютого. Daily Mail доносить, що коли би Деветови удало ся війти до Капляндy, то се може мати дуже некористний вплив на вислїд полуднево-африканьской війни. — Девет тїшить ся в Капляндї поважанем а Голяндцї уважають его за другого Наполеона і готові з ним получити ся.

Шанґай 1 лютого. Часописи доносять, що в Шанґайкван в маґазині пороху лучила ся експльозия; 40 японьских вояків погибло, а 2 Анґлїйцїв есть раненых.

Льондон 1 лютого. Кіченер доносить з Преториї: Анґлїйцї наткнули ся дня 29 січня під Ветсом на Девета. По кількагодинній борбі Девет уступив зі значними стратами. Вечером перейшов Девет зелїзницю коло Блюмфонтен. Коли відтак Анґлїйцї хотїли знов ударити на Бурів, їх вже не було в околици.

Капштадт 1 лютого. Бури що знищили копальнї в Кляйнфонтен, напали знов на копальнї в Вапрайн і Модерфонтен. Побоюють ся, що шкоди винесуть до триста фунтів штерлїнґів.

Надіслане.

— **Правдивий, чистий мід** есть не лиш великим присмаком і здоровою поживою, але також і знаменитим лїком як для старших людий так і для дїтий, розуміє ся, уживаний в міру і відповідно. Але вистерігати ся треба, щоби не купувати меду т. зв. столового, котрий дуже часто есть лиш мішаниною сиропу з маленькою частию меду. Такий фальшований мід пізнати легко по его смаку і хто коли їв правдивий чистий мід, а скоштує фальшований, то пізнасть его сараз по смаку. Такий мід тягне ся звичайно як рідке тїсто і не цукроватіє так як мід правдивий. Хто би хотїв мати знаменитий мід, нехай напише до П. Корінevича, ем. учителя в Іванчанах, а дістане у него мід десеровий і курацийний 5 кільо по 6 К. 60 с. франко. До кождого замовленя додає ся даром і оплатно брошурку проф. дра Т. Цїсельского під заголовком: Własności odżywiające i lecznicze miodu.

8.

Де мешкав майор Товія Клюттербук, що служив колись давнїйше при 119 полку піхоти, того не знав нїхто з его приятелів. Иноді натякав він про свою „малу домівку“, а навіть висказував своїм знакомим надію, що они чей зайдуть до него, коли будуть в тій сторонї; але неважив ся нїколи й словечком згадати про то, де тота сторона і длятого его запросини не мали нїколи дїйстного успіху. Але все-таки неодин погадав собі, що майор то чоловік гостинний а наслїдком того було, що майорови зроблено нераз вигоду, котра далась в пальцях почути.

Висока стать майора була добре звістна в комнатах гри, де сходила ся всїляка зволоч, але й в сальонах „золотої молодежи“. Високого росту і з гордо задертою головою повний в тїлї і з круглим гладко обголеним лицем, котре окружав незвичайно високий ковнїр з старосьвітскою білою краваткою був він типом спокійного, пристаркуватого, солїдного чоловіка. Капелюх майора сьвітив ся завсїгди о скілько то лиш можна було, сурдут лежав на нїм гладонько, словом, від голови аж до ніг не видко було хоч би й найменшої якоїсь хиби. До того ще умів майор дуже добре розмавляти, був знаменитим жовнїром, досьвідним подорожником, мав знамениту память а в своїй голові повно всїляких історий зі свого житя. Зваживши всї тї прикмети можна було уважати майора за дуже приятне знакомство.

На жаль треба додати, що тї котрі майора лїпше знали, були рішучо противні тому поглядови, хоч і як він здавав ся бути оправданим. О майорі розповідано такі річи, котрі дуже компромітували его приватне житє. Ба, дійшло було навіть до того, що коли він старав ся о то, щоби его приймили до якогось знатного клюбу, він перепав мимо того, що якийсь льорд предкладав его принятє а якийсь знов барон підпирав тї заходи льорда. Майор публично сьміяв ся з тої своєї неудачі в товариских кругах і кпив собі з того, але в души то его таки дуже обурювало. Одного дня таки, коли він з достойним [1]) Фунґусом Бравном грав в біляр, перестав удавати байдужного і сказав до него: Вірте менї, пане, що давнїйше був би я за таке поступоване визвав на поєдинок цїле товариство і кождого члена окремо. — А треба знати, що загально говорено, що якраз той Бравн причинув ся до того, щоби майора не приймили до клюбу.

При сих словах достойний Фунґус Бравн так поблїд як майор почервонів ся і вже аж жалував того, що розповів довірочно кількох своїм знакомим, що то він причинив ся до того, що майора не принято до клюбу.

Яка була правдива причина, що нїхто не мав довіря до майора, трудно сказати. То правда, що він при кождих перегонах закладав ся а при тім потайком порозумівав ся з джокеями і людьми від коний; але то не було нїчого так незвичайного між тими людьми, з котрими він сходив ся. Майор Клюттербук любив також високо грати в віста або о значні суми в біляр, але то любили так само й другі. Причина може була та, що він грав, як то кажуть „на заробок“. Також і то брали єму дуже за зле, що він шукав знакомства молодих людий, котрим було пусто в голові, а котрих учив як і де можуть найлїпше пускати свої гроші. А може мали упередженє до него й задля того, що нїхто не знав, де его помешкане. Але того вже не могли заперечити его противники, що Товія Клюттербук був третим сином достойного Черльса Клюттербука, а той знов сином ґрафа Динроса, котрий належав до одної із найстарших родин ірляндских. Старий вояк уважав дуже на то, щоби то свое походженє розповідати тупоголовим молодцям із свого окруженя.

(Дальше буде.)

[1]) Найстарші сини льордів, а також і молодші сини високої шляхти анґлійскої мають титул „достойний“ (honourable — онпребль).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телєфона число 569).